

ת"פ 23245/03/22 - מדינת ישראל נגד ראובן אלעביד

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 23245-03-22 מדינת ישראל נ' אלעביד (עציר)
לפני כבוד השופט שמאי בקר

בעניין:	המאשימה	מדינת ישראל
		ע"י ב"כ עו"ד דניאל אשכנזי, תביעות ת"א
נגד		ראובן אלעביד
הנאשם		ע"י ב"כ עו"ד רמזי סקיס, סנ"צ

הכרעת דין משלימה

העובדות

1. נגד הנאשם ראובן אלעביד (להלן: אלעביד, או הנאשם), הוגש כתב אישום שייחס לו עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), תקיפה כדי לגנוב לפי סעיף 381 (א)(2) לחוק^[1], ואיומים לפי סעיף 192 לחוק (ריבוי עבירות).

2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 2.3.2022 בשעה 21:50 לערך, ניגש הנאשם אל ג"ז (להלן: ג'), מ"מ (להלן: מ'), ומ"א (להלן: מ"א, ו- המתלוננות), שלוש חברות שהלכו לתומן ברחוב רוטשילד בתל אביב (להלן: הרחוב).

הנאשם אשר "שתה מספר משקאות אלכוהוליים", פנה אל מ', אמר לה שהיא יפה, ו- "עשה תנועות של נשיקות"; המתלוננות מצידן, התעלמו^[2] מהנאשם, וחצו את הכביש לעברו השני.

כתב האישום מספר כי אז - "הלך הנאשם אחרי המתלוננות, והתקרב אליהן. לאחר מכן פנה למ', אמר לה שהיא יפה והוא מכיר אותה ואת משפחתה, וביקש סיגריה".

בהמשך לבקשתו של הנאשם, מסרה לו מ"א סיגריה, וביקשה ממנו להתרחק; למרות בקשתה, המשיך הוא ללכת אחר המתלוננות, "התקרב לעברן, ועשה קולות של נשיקות"; כתב האישום מספר כי הנאשם עקב אחריהן לאורך

50 מטרים.

על פי כתב האישום, ג' אשר חששה מפני הנאשם, התקשרה למשטרה. הנאשם הבחין במעשיה של ג', ריסס גז מדמיע^[3] לעבר פניה ועיניה, פעמיים, ואיים עליה: "אם אני נכנס לכלא אני אראה לך מה זה, אני מכיר את ההורים שלך, אני יודע מאיפה את".

בהמשך, חטף הנאשם את הטלפון הנייד מידיה של ג', ואחז אותו מאחורי גבו.

כתב האישום מתאר כי מ"א ביקשה מהנאשם ששייב לג' את הטלפון הנייד שלה, ובתגובה הוא איים עליה: "את רוצה שאני ארסס לך גם בעין".

באותן הנסיבות, כך כתב האישום, הגיעו למקום מתנדבי מגן דוד אדום - גל סלהוב, תומר גוסמן ואלחנן אלון (להלן: המתנדבים), כדי לסייע למתלוננות. הנאשם (אשר אחז בידו האחת את הטלפון הנייד של ג', ובקבוק יין בידו השניה), איים על המתנדבים בכך שנופף לעברם את בקבוק היין כמתכוון לפגוע בהם, ואמר להם שיש לו גז מדמיע. בהמשך, אחזו המתנדבים את הנאשם, הפילו על הרצפה, והמתנדב סלהוב נטל ממנו את הטלפון הנייד של ג'.

כתב האישום ממשיך ומספר כי הנאשם החל לרוץ לאורך הרחוב, והמתנדבים סלהוב וגוסמן דלקו אחריו; בשלב מסוים, במהלך המרדף, הסתובב הנאשם לעבר סלהוב, וכיוון לעברו מיכל גז מדמיע; בהמשך, הניף את בקבוק היין לעברם של המתנדבים גוסמן וסלהוב "בתנועת הנפה".

בסופו של דבר, לאחר מרדף, הצליחו המתנדבים גוסמן וסלהוב לתפוס את הנאשם, והוא נעצר על ידי המשטרה.

על פי כתב האישום, מחמת מעשיו של הנאשם נגרמה למתלוננת ג' צריבה בעיניה.

3. תחילה כפר הנאשם באשמתו, אולם ביום 16.8.2022 הציגו הצדדים הסדר דיוני, במסגרתו הודה והורשע בכתב אישום מתוקן; עניינו של התיקון היה הרשעתו של הנאשם בעבירה של גניבה, לפי סעיף 384 לחוקק העונשין, תחת עבירה "תקיפה כדי לגנוב", שיוחסה לו בכתב האישום המקורי.

ואולם, בהתאם להסדר - לא הודה ולא הורשע הנאשם בעבירות האיומים שיוחסו לו, וסוכם כי הצדדים יגישו חומר ראיתי לבית המשפט (מתוך חומר החקירה), ויסכמו, משפטית, את טיעוניהם ביחס לאשמו של הנאשם בביצוע האיומים שיוחסו לו.

4. בדיון ביום 6.10.2022 הגישה התביעה מוצגים מוסכמים (ת/1 - ת/16), וההגנה עשתה כן אף היא (נ/1 - נ/3); הנאשם העיד להגנתו.

5. התביעה בסיכומיה ביקשה להרשיע את הנאשם בעבירות האיומים. התובע עמד על פעולותיו של הנאשם, אשר השתקפו בכתב האישום, וטען כי ניתן ללמוד מהן על כך שהנאשם שלט במעשיו, והיה מודע להם; כך, למשל, הפנה התובע לעובדה שנוהל מרדף ארוך באופן יחסי אחר הנאשם, שנמלט, ועוד קודם לכן אמר הנאשם למ' שהיא "יפה" וביקש סיגריה ומצית, ובהמשך איים על ג' לבל תתקשר למשטרה.

התובע הוסיף, ביחס למידת שכרותו של הנאשם, כי סרטוני מצלמות האבטחה לימדו על כך שהוא עמד ליד המתלוננות, במועד הרלוונטי לאירוע, באופן יציב, והוסיף כי במהלך המרדף דילג הנאשם מעבר למעקה, ואף נופף לעבר המתנדבים בגז מדמיע. כל אלה שוללים שכרות, אליבא דהתביעה.

התובע עמד על הפערים שניגלו, לשיטתו, בין גרסת הנאשם בחקירתו במשטרה (אז זכר חלקים רבים מהאירוע המתואר בכתב האישום), לבין עדותו בבית המשפט, שם הרחיב בעניין שכרותו הנטענת במועד ביצוע העבירות.

התובע סיכם: הנאשם לא היה תחת "שכרות מלאה", ואף לא "שכרות חלקית", ו-"אף לא קירבה ולו רחוקה לאותו סייג מדומה".

6. ההגנה מצידה ביקשה להורות על זיכוי של הנאשם מעבירות האיומים, וטענה כי "... הואיל והנאשם ביצע את האיומים בעודו בגילופין לא ניתן לראות אותו כמי שגיבש את אותה כוונה מיוחדת". הסניגור עמד על עדויות המתלוננות (שהוגשו בהסכמה), מהן עלה כי הן סיפרו שהנאשם היה "מסטול מתנדנד" ו-"סטלן", וכן הפנה אל מזכר (1/נ) מאת השוטר נור לפיו הנאשם "נראה שיכור מתנדנד מקלל הסביבה, לא עומד יציב. הוכנס לתא, נשכב על הרצפה ולא מתקשר".

הסניגור גרס כי התנהלותו של הנאשם מלמדת על שכרותו.

אשר למנוסת הנאשם, ממנה למדה התביעה דווקא על פיכחותו, טענה ההגנה כי זו "לא יכולה ללמד על כלום", וכן מנוסה לא שללה ספק בכגון דא גם ב - "עבירות חמורות בהרבה כולל כאלה שמצריכות מוטוריקה מסוימת כמו עבירות אלימות מסוימות או עבירות מין שמבוצעות על ידי אדם שיכור". לטענת הסניגוריה, העובדה שהמדובר בעבירה מילולית (איומים), ולא בפעולות מוטוריות, מחזקת את המסקנה לפיה לא היה הנאשם מודע למעשיו; הסניגור ביקש להשוות לפרשה משפטית אחרת[4], ול"פולמוס האקדמי" שערך שם בית המשפט המחוזי בעניין הגנת השכרות.

עוד קבלה ההגנה על כך שלא בוצעה לנאשם בדיקת לגילוי רמת האלכוהול בדמו סמוך למועד תפיסתו על ידי המשטרה, ולשיטתה מדובר במחדל הפועל לטובתו. לסיכום טען הסניגור, כי - "... יש יותר מאשר ספק שמחייב את זיכוי הנאשם מעבירת האיומים".

7. לאחר עיון בחומר הראיות שהוגש לעיוני, ולאחר שמיעת עדות הנאשם, הגעתי לכלל מסקנה כי התביעה הוכיחה מעבר לכל ספק סביר את עבירת האיומים, והנאשם לא היה ב"מצב של שכרות[5]" - מלאה או חלקית.

היסוד העובדתי

8. היסוד העובדתי בעבירת האיומים הוא הבעת מסר שיש בו כדי לפגוע בערכים המוגנים של שלווה נפשו, ביטחון, וחירות הפעולה של הפרט (ע"פ 3140/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (30.4.2012)), תוך בחינה אם יש במסר "כדי להטיל אימה בליבו של אדם רגיל מהישוב על רקע מכלול נסיבותיו של המקרה, ולא רגישותו או אטימותו של מי שהדברים מכוונים כלפיו הם הקובעים" (ע"פ 103/88 **ליכטמן נ' מדינת ישראל** (6.9.1989) (להלן: **ליכטמן**)).

9. במקרה דנא, התקיימות היסוד העובדתי היא מובהקת (ונראה שגם ההגנה לא חלקה על כך), והיה במעשיו ואמרותיו של הנאשם, המתוארות בכתב האישום, כדי להטיל אימה בליבו של אדם מן היישוב.

נזכיר: הנאשם איים על המתלוננת ג' בכך שאמר לה "אם אני נכנס לכלא אני אראה לך מה זה, אני מכיר את ההורים שלך אני יודע מאיפה את", וזאת מיד לאחר שריסס על פניה גז מדמיע.

מעשיו האלימים של הנאשם כלפי ג' נבעו מהעובדה שהיא התקשרה למשטרה על מנת להזעיקה, נוכח התנהגותו המטרידה כלפיה וכלפי חברותיה, עובר לכך.

הנאשם אמר-שאל מתלוננת נוספת, מ"א, כך: "את רוצה שאני ארסס לך גם בעין?" נסיבות האיום דנא, מעבר לתוכן, מלמדות אף הן שהיה בו כדי להטיל אימה על כל אדם מן היישוב; הנאשם איים על מ"א לאחר שזו ביקשה ממנו להשיב לחברתה את הטלפון הנייד שגנב ממנה, ולאחר שעמדה לצד חברתה, בעת שהתיז עליה הנאשם גז מדמיע.

התנהגותו ודבריו של הנאשם כלפי המתנדבים, מילאו אף הם את תנאי היסוד העובדתי; בעת שדלקו אחריו, הוא נופף לעברם בבקבוק יין ואמר להם כי יש ברשותו גז מדמיע, ובהמשך אכן שלף מיכל גז מדמיע וכיוון אותו לעברו של מתנדב (גל סלהוב), ולאחר מכן אף הניף לעברו (ולעבר מתנדב נוסף, תומר גוסמן) בקבוק יין מזכוכית, בתנועת הנפה.

10. נקל איפוא לקבוע: התנהגותו ודבריו של הנאשם כלפי המתלוננת וכלפי המתנדבים, מקיימים בהחלט את היסוד העובדתי שבעבירת האיומים.

היסוד הנפשי ו"הגנת" השכרות

11. היסוד הנפשי הנדרש לעבירת האיומים הוא "כוונה מיוחדת", או מטרה, להפחיד אדם או להקניטו; כך נקבע בעניין ליכטמן:

"היסוד הנפשי הנדרש בעבירת האיומים הינו 'בכוונה להפחיד את האדם או להקניטו'. משמעותו של יסוד נפשי זה הינה, כי המאיים הציב לנגד עיניו את המטרה של הפחדה והקנטה, כלומר, כי שאיפתו - ולא המניע שדחפו לעשות המעשה - הייתה להשגתו של יעד זה (ראה ש' ז' פלר, 'בכוונה לפגוע' כסימן-יחוד של העבירה לפי סעיף 6 לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965, גישה פרשנית - עד היכן ועל סמך מה?" משפטים יז (תשמ"ז-מ"ח) 439, 446). לדעתי, יסוד נפשי זה מתקיים במקום שלמאיים הייתה מודעות, ברמה גבוהה של הסתברות, כי היעד של הפחדה או הקנטה יתממש עקב איומו, גם אם אין לו שאיפה לכך. אכן, מאיים אשר בשעת האיום מודע, ברמה גבוהה של הסתברות, לכך כי דבריו יפחידו את המאויים, פוגע בערכים מוגנים על-ידי העבירה של איומים - השלווה הנפשית, הביטחון וחירות הפרט - באותה מידה ממש כמו מאיים אשר העמיד לנגד עיניו את השאיפה לפגוע בערכים אלה"[6].

12. ההגנה טענה כי היסוד הנפשי לא התקיים בנאשם, והוא לא גיבש כוונה מיוחדת, או מטרה להפחיד, כנדרש בחוק, נוכח הימצאו ב"מצב של שכרות", על פי סעיף 34ט לחוק העונשין. ההגנה התבססה בטיעונה על הקבוע בהלכת קאדריה (רע"פ 6382/11 קאדריה נ' מדינת ישראל (9.6.2013), שלפיה אין לייחס למבצע השיכור רצון בהתקיימותו של המניע להתנהגות או בהשלמת מטרת ההתנהגות, לפי החזקה בסעיף 34ט(ב) לחוק העונשין (ראו להלן), הנדרשות לצורך הרשעה בעבירות מטרה.

13. אין בידי לקבל את טענת ההגנה. שוכנעתי כי הנאשם היה מודע לכל פרט מפרטי עבירת האיומים שיוחסה לו, והוא לא היה במצב של שכרות, לא חלקית ובוודאי שלא מלאה[7]; לגבי ידי, התביעה עמדה בנטל להוכיח, מעבר לכל ספק סביר, כי הנאשם שאף לאיים על המתלוננות והמתנדבים, ובכך עבר את עבירות האיומים שיוחסו לו, והכל כמבואר להלן.

14. סעיף 34ט לחוק העונשין קובע:

"(א) לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שעשה במצב של שכרות שנגרמה שלא בהתנהגותו הנשלטת או שלא מדעתו.

(ב) עשה אדם מעשה במצב של שכרות והוא גרם למצב זה בהתנהגותו הנשלטת ומדעת, רואים אותו כמי שעשה את המעשה במחשבה פלילית, אם העבירה היא של התנהגות, או באדישות אם העבירה מותנית גם בתוצאה.

(ג) גרם אדם למצב השכרות כדי לעבור בו את העבירה, רואים אותו כמי שעבר אותה במחשבה פלילית אם היא עבירה של התנהגות, או בכוונה אם היא מותנית גם בתוצאה.

(ד) בסעיף זה, "מצב של שכרות" - מצב שבו נמצא אדם בהשפעת חומר אלכוהולי, סם מסוכן או גורם מסמם אחר, ועקב כך הוא חסר יכולת של ממש, בשעת המעשה, להבין את אשר עשה או את הפסול שבמעשהו, או להימנע

מעשיית המעשה.

(ה) סעיפים קטנים (א), (ב) ו-(ג) חלים גם על מי שלא היה חסר יכולת כאמור בסעיף קטן (ד), אך עקב שכרות חלקית לא היה מודע, בשעת מעשה, לפרט מפרטי העבירה".

15. השילוב בין בחינת התקיימות היסוד הנפשי בעבירות איומים, לבין שאלת היות הנאשם תחת "מצב של שכרות" על פי סעיף 34ט לחוק העונשין, נדונה בהרחבה בפסיקת בית המשפט העליון, במסגרת 6679/04 **סטקלר נ' מדינת ישראל** (11.5.2006) (להלן: **סטקלר**), כדלקמן:

"על פני הדברים נראה, כי תפקידה של השכרות החלקית הינו לעולם להרחיב את האחריות הפלילית, שלא הייתה קיימת בלעדיה. לכאורה עולה מכך כי בית המשפט רשאי לקבוע את היסוד הנפשי של נאשם אף מבלי להתייחס לשכרותו הנטענת, מאחר והשכרות יכולה רק להביא להרחבת אחריותו, ואין בידה לסייע לו (והשוו: דברי בית המשפט בע"פ 3243/95 צאלח נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(1) 769, 786). אולם הדבר אינו מדויק. במקרים רבים נקבעת מודעותו (או כוונתו) של העושה על בסיס חזקות ראיותיות שונות. במקרים אלו, עשוי להיות למצב השכרות - מלאה או חלקית - משמעות ראייתית, אשר תעלה ספק סביר באשר לכך שעל אף שברגיל, בנסיבות שכאלה, האדם נתפס כמודע לפרט מסוים (או כמתכוון לתוצאה מסוימת), מצב השכרות בו היה מצוי הביא לסתירתה של החזקה".

ובהמשך:

"רואים אנו אם כן, כי על אף שאין מדובר בהגנה, היותו של הנאשם שיכור בעת ביצוע מעשה העבירה הינו **שיקול בעל משמעות רבה כאשר בית המשפט בא לבחון אם נתגבשה אצלו הכוונה לגרום לתוצאה. רמה גבוהה של שכרות עשויה לעורר ספק סביר ביחס לכך שהנאשם צפה את התוצאות העלולות להיגרם באופן טבעי ממעשיו**, ועל כן גם ספק סביר בכך שהנאשם אכן חפץ בהתקיימות תוצאות אלה...".

ועוד:

"... על כן, משעולה בנסיבות העניין כי הנאשם ביצע את העבירה כשהוא נתון תחת השפעת אלכוהול, יהא על התביעה להוכיח מעבר לספק סביר כי על אף השפעה זו גיבש הנאשם את היסוד הנפשי שבעבירה.

עוד יש להוסיף, כי **המיקום הגיאומטרי של בדיקת קיומה של השכרות החלקית צריך להיות בצמידות לבדיקת התקיימותו של היסוד הנפשי אצל הנאשם**".

16. ומן הכלל אל הפרט: לא היתה מחלוקת בענייננו, וכך גם עלה מכתב האישום, כי הנאשם "שתה מספר משקאות אלכוהוליים" טרם ביצוע העבירות.

אף הראיות לימדו על שימוש הנאשם באלכוהול עובר למועד הרלוונטי לאישום: המתלוננת מ' סיפרה שלהתרשמותה היה מדובר ב"גבר סטלן" (ת/2), המתלוננת מ"א הוסיפה שהנאשם היה "מסטול מתנדנד", והשוטר נור, אשר היה כלאי בעת שהנאשם נעצר, כתב מזכר במסגרתו תיאר כך את הנאשם: "נראה שיכור מתנדנד מקלל הסביבה. לא עומד יציב. הוכנס לתא. נשכב על הרצפה ולא מתקשר" (נ/1). עוד לא היתה מחלוקת בין הצדדים, כי לאורך כל האירוע המתואר בכתב האישום, אחז הנאשם (ונופף) בבקבוק יין.

17. ברם, העובדה כי הנאשם שתה משקאות משכרים, אף אם בכמות גדולה [8], טרם ביצע העבירות - לא די בה, לבדה, כדי לקבוע שהוא היה, בזמן ביצוע העבירות, תחת מצב של שכרות (אף חלקית), או כי לא גיבש מטרה פלילית להפחיד את המתלוננים (או שקיים ספק בכך); שומה עלינו לבחון את השפעתו של האלכוהול על הנאשם בעת הרלוונטית. כך בית המשפט העליון במסגרת ע"פ 5727/00 **פינצ'וק נ' מדינת ישראל** (13.3.2003) ביחס לפן זה של הגנת השכרות:

"... לא די שאדם ילגום משקאות אלכוהוליים, אף אם מדובר בכמות חריגה, הואיל **והדגש הוא לא על כמות אלא על ההשפעה שהיתה לשתייה על הכרתו ותפקודו של נאשם בשעת המעשה**... חרף השתייה הרבה לא נשללה מהמערערים היכולת להבין בשעת המעשה את אשר עשו, והם אף הבינו את הפסול במעשיהם..."

ראו לענין זה גם את ע"פ 2454/02 **טיקמן נ' מדינת ישראל** (12.12.2005).

18. בחינת ההשפעה שהיתה לשתיית האלכוהול על הנאשם בעת ביצוע העבירות נעשית באמצעות מבחני העזר שנקבעו בעניין **סטקלר**, וביניהם: העדויות, קרי - האם אנשים שראו את הנאשם בסמוך למעשה, ביניהם השוטרים שעצרו וחקרו אותו, ראו את כמויות האלכוהול ששתה, או הבחינו עליו בסימני שכרות, כגון דיבור לא ברור, עיניים אדומות, ריח אלכוהול וכדומה; עדויות מומחים באשר מצב השכרות בו היה הנאשם נתון; פעולות, ובפרט פעולות מורכבות שביצע הנאשם לקראת וכהכנה לביצוע העבירה, או אחריה, אשר מעידות על מודעותו ורצונו בתוצאת המעשה; עד כמה מסתברת התוצאה שהתרחשה מהמעשה שביצע הנאשם, או עד כמה היא מהווה חלק בלתי נפרד ממנו; הצהרות הנאשם, בעת ביצוע המעשה או בסמוך לו, המעידות על כוונתו, ומידת זכרונו של הנאשם את פרטי ביצוע העבירה לאחר מעשה. את אלה הרלוונטיים לנו ניישם להלן.

19. איומיו של הנאשם כלפי המתלוננות: אמנם המתלוננות סיפרו שהנאשם נראה להן "מסטול" ו - "סטלן", אך תוכן איומיו, בשילוב הנסיבות בהן השמיע את דבריו המפחידים, לימדו כי מצב שכרותו לא פגם בהתקיימות היסוד הנפשי אצלו.

כך למשל, איומיו של הנאשם כלפי המתלוננות אלו היו קשורים באופן ישיר למעשיהן: לאחר שראה הנאשם את המתלוננת ג' מתקשרת למשטרה (בקשר הדוק אליו), ריסס - בתגובה - על פניה גז פלפל, ואמר לה: "... אם אני נכנס לכלא אני אראה לך מה זה"; כך העידה המתלוננת:

"... אני התקשרתי למשטרה, ואיך שהתקשרתי למשטרה להגיד שהוא מציק לנו, הוא הוציא מהכיס שלו גז פלפל

וריסס אותי בפנים כיוון על העיניים, ריסס פעמיים...".

ובהמשך:

"... הוא גם איים עליי שהתקשרתי למשטרה הוא אמר מה טוב לך עכשיו עם הגז פלפל אם אני נכנס לכלא אני אראה לך מה זה אני מכיר את ההורים שלך אני יודע מאיפה את וקילל" (ת/1).

לא רק זאת, אלא שסמוך לאחר מכן צלצל הטלפון של ג', והנאשם גנבו ממנה.

לאחר גניבת הטלפון מהמתלוננת ג', פנתה אל הנאשם חברתה, מ"א, וגם כלפיה השמיע הנאשם איום, לא "סתם" איום ללא הקשר, אלא שהוא התייחס לכך שריסס את חברתה בגז מדמיע, ואיים עליה כי גורלה יהא זהה; כך סיפרה המתלוננת מ"א: **"ניסיתי להגיד לו תביא את הטלפון והוא אמר את רוצה שאני ארסס לך גם בעין. ניסיתי להיות נחמדה שילך מפה. הוא אמר לה אם אני אכנס לכלא אני לא יודע מה אני אעשה לך"** (ת/3).

20. הנה כי כן, ביחס למתלוננות, לא ניתן לומר כי הנאשם איים עליהן ללא מטרה להפחידן, ומתוך שכרות, או שיש ספק בכך. ההפך הוא הנכון: הנאשם שאף להפחיד את ג', פן ייכלא בעקבות כך שהיא התקשרה והתלוננה אודותיו במשטרה. גם את מ"א התכוון הנאשם להפחיד, ומסקנה זו עולה בבירור מהאינטראקציה עמה.

זאת ועוד, נראה כי החלטתו של הנאשם לגנוב מהמתלוננת ג' את הטלפון הנייד שלה, בנסיבות המתוארות לעיל, מלמדת אף היא על מודעותו של הנאשם למעשיו, והגניבה היא "הגיונית" והיא נעשתה בהקשר ישיר ו"מסתבר" למעשי הנאשם והמתלוננות.

21. האיומים כלפי המתנדבים: אף התנהגותו של הנאשם ביחס למתנדבים העידה על מטרתו להפחידם באמצעות גז הפלפל בו כבר השתמש נגד המתלוננות, וגם על ידי נפנוף בבקבוק היין שהיה בידו; כך העידו המתנדבים, בין היתר:

"... באיזשהו שלב אמר שיש לו גז פלפל בתוך הכיס והחשוד היה עם יד בתוך הכיס ובידו השנייה בבקבוק יין, אמרתי לחשוד להוציא את היד מהכיס מס' פעמים גם לפני וגם אחרי שנלקח ממנו הטלפון, הזהרתי אותו שאם לא יוציא את היד מהכיס או אם יתקוף אותנו אני אתיז עליו גז פלפל ובשלב זה הוא נופף לנו עם היד בבקבוק יין בצורה מאיימת... החשוד הופל על הרצפה לאחר התנגדות... לאחר מכן הוא קם מהרצפה והחל לרוץ..." (ת/5, המתנדב גל סלהוב).

ועוד: "...ביקשנו מאותו אדון שיחזיר את הטלפון לגברת, הוא בתגובה ניסה לזרוק את הבקבוק יין שהיה בידו עלינו, תפסנו אותו... אציין כי במהלך המעקב אחריו החשוד הסתובב לעברי מס' פעמים ואיים בזריקת הבקבוק" (ת/6,

המתנדב תומר גוסמן).

22. הנה כי כן, נראה כי גם ביחס למתנדבים שכרותו הנטענת של הנאשם לא פגמה או יצרה ספק בשאיפתו להפחידם. הנאשם התכוון לעורר במתנדבים מורא תוך כדי מרדפם אחריו, ופעולותיו נעשו בתגובה לניסיונותיהם להשתלט עליו.

23. ראיות נוספות שהיה בהן כדי לחזק את המסקנה שלפיה הנאשם לא היה במצב של שכרות בעת ביצוע העבירות, נובעות מסרטוני מצלמות האבטחה מרחוב רוטשילד זמן קצר עובר לאירוע המתואר בכתב האישום (ת/16), שם נראה הנאשם בסמוך למתלוננות, כשהוא עומד באופן יציב, לא מתנדנד, ולא ניכר עליו כל סימן אחר לשכרות, הנראה לעין.

אמת, הנאשם נראה בסרטון אחר, שהופק ממצלמות גוף של שוטר, לאחר האירוע המתואר בכתב האישום, ולאחר שנתפס על ידי המשטרה, כשהוא נשען על ניידת המשטרה, מזיע, ונראה ישנוני; אולם בכך אין כדי לשנות מן המסקנה. גם אדם פיכח יכול להיראות עייף ומזיע לאחר ריצה.

בין כך ובין כך, הראיות ביחס לעת הרלוונטית לביצוע האיומים, והסרטון שתיעד את התנהגותו זמן קצר עובר להן, הצביע כי השכרות, אז, לא נכרה בנאשם באופן משמעותי. זאת ועוד, מהסרטון שצילמה המתלוננת עלה, כי מיד לאחר הוצאת הטלפון הנייד שלה מידי של הנאשם, הוא ניסה לברוח מהמתנדבים, וכן הוא נראה בסרטון אחר מנסה להימלט מפניהם, ולא היה בו כל זכר ל"ישנוניות" שנצפתה לאחר תפיסתו.

24. יתר על כן: אין זכר ל"ישנוניות" שנצפתה לאחר ביצוע העבירות עת הצליח הנאשם לנוס מפני רודפיו, בריצה של ממש, תוך מרדף לא קצר אחריו.

25. המתנדבים סיפרו כי לאחר ההשתלטות על הנאשם והוצאת הטלפון מידי, הוא קם, והחל במנוסה, בריצה (ת/5) לא קצרה (על פי כתב האישום, מרחוב רוטשילד מספר 39 ועד 24, ומהעדויות אף עלה כי הוא נכנס ויצא מרחובות סמוכים), תוך טיפוס על גדר (!), וניסיון לעלות על קורקינט על מנת להימלט (ת/6). רמת השכרות הנדרשת בפסיקה לשם קביעת ספק ביסוד הנפשי של מאיים לכאורה - היא כזו שלא עולה בקנה אחד עם ריצה, עם מרדף, וכיוצא באלה. השיכור אותה רואה לנגד עיניה הפסיקה, ככזה הזכאי להגנה מפני פלילים, הוא אחד שלא יכול לצעוד - בטח שלא לרוץ - למעלה משלושה צעדים "ישרים".

26. אשר למידת זכרונם של הנאשם את האירוע: אמנם, הנאשם בעדותו בבית המשפט נתקף חוסר זיכרון כללי ביחס לרוב אירועי כתב האישום, וטען כי זכרונם לוקה מחמת שיכרותו; אולם, שכחה זו, ואף הסיבה (הכבושה) לה, לא קיבלו ביטוי בחקירותיו במשטרה. אדרבא, בחקירותיו במשטרה הכחיש הנאשם את המיוחס לו, וטען טענות עובדתיות שונות.

ממילא, הנאשם גם לא ידע להסביר את הפער בין עדותו במשטרה, לזו המאוחרת בבית המשפט.

בנסיבות אלה מדובר ב"אבדן זיכרון" המוטל בספק רב, לשון המעטה, ולא ראיתי לתת לו כל משקל לעת בחינת שאלת שכרותו (או מידתה) של הנאשם.

יוער עוד, כי אין חולק שהנאשם נחקר מספר רב של שעות לאחר האירוע המתואר בכתב האישום, ולא נטען כי בחקירתו במשטרה היה תחת השפעת אלכוהול.

27. את פעולותיו של הנאשם, שנועדו להפחיד את המתלוננות, אם יעצר מפאת התקשרותן למשטרה, איומיו כלפי המתנדבים אשר דלקו אחריו, ואת הפערים הלא מוסברים בגרסאותיו השונות - יש לקרוא על רקע קביעת בית המשפט העליון, לפיה לא בנקל יימצאו בתי המשפט כי פלוני היה שיכור בעת ביצוע עבירה המיוחסת לו, כענין שבמדיניות; ראו את שנקבע בע"פ 7164/10 ג'אן נ' מדינת ישראל (1.12.2011), אשר הפנה לעניין **סטקלר** ביחס לשכרות חלקית, כהאי ליסנא:

"הרף הנדרש בפסיקה לשם הכרה במצב של שכרות הוא רף גבוה עד-אין-גבוה, ואנו מוצאים בפסיקה דחייה של טענה לתחולת סייג השכרות והרשעה אפילו בעבירה החמורה של רצח בכוונה תחילה, גם במצבים בהם הוכח ש"רמת שכרותו של המערער הייתה גבוהה ועמוקה" (עניין אבליים, בעמ' 190), שהיה תחת השפעת אלכוהול ומעצוריו הנפשיים התרופפו (עניין זלנצקי), שהיה "שתוי לחלוטין ואחוז סחרחרת" (עניין רומנצקו), שהיה "שיכור מאוד בעת ביצוע המעשה" **ותואר על ידי שוטרים ועדים כמי שהיה "במצב מסטול לגמרי, שיכור מסריח, מזיע, רואים דבר כזה רק בסרטים"** (עניין סטקלר פסקאות 66-67 לפסק דינה של השופטת ארבל). ברי כי מדיניות משפטית עומדת מאחורי רף גבוה זה, ועניינו של המערער אינו מתקרב לרף זה, ולמצער, המערער לא הצביע על תשתית עובדתית ממנה ניתן להסיק כי פעל במצב של שכרות על כל תנאיה המצטברים כאמור לעיל".

28. במקרה דנא לא היה הנאשם קרוב להוכחת היותו תחת מצב של שכרות בעת ביצוע העבירות, והראיות לימדו כי האלכוהול שצרך טרם האירוע המתואר בכתב האישום לא השפיע על תודעתו בעת הרלוונטית, באופן שהיה בו כדי לשלול, או אף לעורר ספק, במודעותו לפרט מפרטי העבירה. נוכח העובדה שהנאשם היה מודע לכל פרטי העבירה, ממילא אין כל מקום לדון בשאלת הקשר הסיבתי (שאינו קיים) בין "אי מודעותו" לבין "שכרותו".

29. הנאשם אף לא הצליח לעורר כל ספק בהתקיים היסוד הנפשי אצלו, מסוג מטרה; רחוק מכך. התביעה הוכיחה, מעבר לכל ספק סביר, כי לנאשם היתה מטרה, פוזיטיבית (**לא עצימת עיניים**[9]) להפחיד את המתלוננות ואת המתנדבים המתלוננים, במעשיו ודיבוריו המאיימים.

שתיית האלכוהול על ידי הנאשם עובר למועד ביצוע העבירות, לא השפיעה, בעת השמעת האיומים, על מצב הכרתו, התנהגותו, והיסוד הנפשי הדרוש לעבירה זו.

30. אשר על כן, לאור האמור לעיל, אני מרשיע את הנאשם בעבירות האיומים (ריבוי עבירות), שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן.

ניתנה היום, ט"ז חשוון תשפ"ג, 10 נובמבר 2022, במעמד הצדדים

[1] הוראת חיקוק זו שונתה, במסגרת תיקון כתב אישום בגדר הסדר טיעון, לעבירת גניבה, כמפורט להלן.

[2] בכתב האישום כתוב "נמנעו".

[3] להלן: גז מדמיע, או גז פלפל.

[4] ת"פ (ת"א) 58404-12-19 **מדינת ישראל נ' פסטושקוב** (31.5.2022), שם היה מדובר בעבירת הצתה. יוער כי במקרה שם נתנה הכרעת דין, אך נכון לכתיבת שורות אלה, טרם נגזר דינו של הנאשם, וממילא אין המדובר בפסק דין חלוט.

[5] על פי סעיף 34ט לחוק העונשין, ראו להלן.

[6] כל ההדגשות בהכרעת הדין אינן במקור, והן שלי, ש.ב.

[7] שכרות מלאה, שעניינה מצב שבו נמצא אדם בהשפעת חומר אלכוהולי, סם מסוכן או גורם מסמם אחר, ועקב כך הוא היה חסר יכולת של ממש, בשעת המעשה, להבין את אשר עשה או את הפסול שבמעשהו, או להימנע מעשיית המעשה - אינה עומדת כלל על הפרק במקרה דנא; אדרבא, כמפורט בהרחבה להלן, הנאשם היה מודע לכל פרט מפרטי העבירות שיוחסו לו, ועל כן לא היה תחת שכרות חלקית (משכך, ממילא, אין צורך לדון בשאלת קיומה של שכרות מלאה).

[8] לא ראיתי לקבוע כל ממצא עובדתי ביחס לכמות האלכוהול שצרך הנאשם טרם ביצוע העבירות, שכן גרסאותיו בעניין זה היו סותרות; בחקירתו במשטרה טען הנאשם כי שתי 2-3 כוסות בירה, ו"קצת" יין, ואולם בבית המשפט הוסיף ששתי גם וודקה והיה "מעושן" מסמים. עם זאת, לצורך הדיון, אצא מתוך נקודת הנחה תיאורטית כי הנאשם צרך אלכוהול רב לפני ביצוע העבירות.

[9] על פי הלכת הצפיות - היה מודע, ברמה גבוהה של הסתברות, לכך כי דבריו יפחידו את השומע.